

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล
ตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่
THE ADMINISTRATION ACCORDANCE WITH GOOD GOVERNANCE
OF MUNICIPAL DISTRICT, DENCHAI DISTRICT,
PHRAE PROVINCE

พระธัชชัย ปิยสีโล (สมปาน)^{*}

Phra Thatchai Piyasilo (Sompan)

อาจารย์ ดร.ธาดา เจริญกุล, พระมหาศุภกิจ สุภกิจโจ, ดร.^{**}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ตามความคิดเห็นของบุคลากร ๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารงานเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ๔. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำนวน ๒๕๐ คน โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๐ คน และเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการอธิบายลักษณะข้อมูลทั่วไป และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่า (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ในส่วนของข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง (Structure In-Depth Interview) จำนวน ๗ รูป/คน เก็บข้อมูลด้วยการ

^{*} นิสิตปริญญาโท รหัสนิสิต ๕๗๐๘๔๐๕๐๓๑ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์, (ศูนย์บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่, ๒๕๕๙). Email.dikcsan@gmail.com

^{**} อาจารย์ควบคุมวิทยานิพนธ์, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

สัมภาษณ์เชิงลึกตัวต่อตัว สารสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) ด้วยวิธีพรรณนาเป็นความเรียง

ผลการวิจัย พบว่า

๑. ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ มีระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๘$)

๒. ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ด้วยการทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างตามการจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า เมื่อจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓. ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ประกอบด้วย บุคลากรบางส่วนยังไม่เข้าใจในเรื่องของกฎระเบียบ และข้อบังคับของเทศบาล ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการให้บริการของบุคลากร เทศบาลตำบลขาดการประชาสัมพันธ์ ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย ข้อเสนอแนะควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในงานที่รับผิดชอบ กฎระเบียบ ข้อบังคับของเทศบาลและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นการพัฒนาจิตใจและพัฒนาความรู้ควบคู่กันไป

๔. แนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ประกอบด้วย เรื่องของการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรของเทศบาลพัฒนาตนเองในการในด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับของเทศบาล และหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ประชาชนยอมรับเกิดความไว้วางใจ และให้ความร่วมมือในการทำหน้าที่บริการให้แก่ประชาชน

คำสำคัญ: การบริหารงาน, ธรรมาภิบาล

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the administration accordance with good governance of municipal district in Denchai district, Phrae Province 2) to study and compare the administration in accordance with good governance of municipal district in Denchai district, Phrae Province, classification along individual factor, 3) to study problem, obstacle and suggestion in the administration in accordance with good governance of municipal district in Denchai district, Phrae Province, 4) to study guideline the administration in accordance with good governance of municipal district in Denchai district, Phrae Province. This study was mixed methods research, it classified individual factor of 250 people, using calculated

formula sample group of Taro Yamane, it has all 150 people and data were collected by using the questionnaire and analyzed by using computer program in the social sciences search for finding frequency, percentage, mean and standard deviation to descript generation information. Testing the hypothesis used t-test and F-test with one way ANOVA. The result of test showed the different as least significant difference (LSD) In the part of open-end showed problem, obstacle and suggestion the researcher was arrange the group according to issue of open – end. Then they were analyzed by frequency and data on the essence of the interview, the researcher will gather data on the essence of the interview and then by content analyzed.

The result of the research was found as follows;

1.The level of the administration accordance with good governance of municipal district in Denchai district, Phrae Province found that personnel of municipal district in Denchai district, Phrae Province had level of administration according to good governance overall were ranked at the highest level ($\bar{X}=3.68$)

2. Result of comparison administration accordance with good governance of municipal district in Denchai district, Phrae Province, using the hypothesis test by different analysis according individual factors: sex, age, education background ,status, work's experience found that when it classified individual factor were not different, it un-accepted the hypothesis.

3. The result of study problem, obstacle and suggestion of the administration in accordance with good governance of municipal district in Denchai district, Phrae Province featured some personnel didn't understand rule and regulation of municipality ,than make people didn't trust service of personnel,municipality didn't publicize and people could not know update information. Suggestion that they should improve personnel to know their responsibility, rule of municipality and Buddhist principle for mind and knowledge development.

4. The guideline of the administration in accordance with good governance of municipal district in Denchai district, Phrae Province found that support and promotion personnel of municipality should improve themselves in rule regulation and Buddhist principle for their responsibility, people belief and trust, participate for service people.

Keyword: The Administration, Good Governance

๑. บทนำ

การกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นในระดับเทศบาล นับเป็นรูปแบบการบริหารจัดการในระบอบประชาธิปไตยอย่างหนึ่ง เทศบาลเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องจัดการดูแลทุกข์สุขของประชาชนเทศบาลเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากรูปแบบหนึ่ง ดังนั้นสาระสำคัญประการหนึ่งของเทศบาลก็คือ การบริหารกิจการในท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้กับประชาชนในเขตเทศบาลเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานได้

จุดมุ่งหมายสำคัญในการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็เพื่อต้องการให้ประชาชนในท้องถิ่นต่างๆ ได้มีโอกาสเรียนรู้และทำ ความเข้าใจหลักการของการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลถือได้ว่าเป็นที่แพร่หลาย เป็นที่รู้จักของประชาชนมากที่สุดในการบรรดารูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ ตลอดจนกำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการบริหารงานของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบายของฝ่ายบริหารหรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือสภาเทศบาลทำหน้าที่คล้ายสภาผู้แทนราษฎรและคณะเทศมนตรีทำหน้าที่เหมือนกับคณะรัฐมนตรีในระดับประเทศนั่นเอง^๑

ในทางพระพุทธศาสนา กล่าวว่า “ผู้นำหรือผู้บริหาร คือผู้ที่มีคุณสมบัติ เช่นสติปัญญา ความดีงาม ความรู้ ความสามารถของบุคคล ที่ชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกันและพากันไปสู่จุดหมายที่ดีงาม พุทธองค์ตรัสไว้ในโคปาลสูตร โดยการเปรียบเทียบฝูงโค และโคจำฝูงเกี่ยวกับผู้นำและผู้บริหาร ตลอดผู้ตามไว้ว่า เหมือนหัวหน้าฝูงว่ายน้ำไปสู่ฝั่งตรงกันข้ามหากโคหัวหน้าฝูงว่ายน้ำไปตรงฝูงโคทั้งหลายก็ตรงตามกัน และประสบกับความปลอดภัย หากโคแห่งขึ้นเป็นเทศบาล และได้มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวอยู่เป็นระยะ เช่น ในปีพ.ศ. ๒๔๘๑ และพ.ศ. ๒๔๘๓, พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ขึ้นใช้แทนกฎหมายเก่าทั้งหมด และได้มีการใช้กฎหมาย พ.ร.บ.เทศบาล พ.ศ.๒๔๙๖ ต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติหมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อมาในพ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีการปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพ.ศ. ๒๕๔๒^๒

ตามหลัก การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาล มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตลอดมาเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ของแต่ละช่วงเวลา ซึ่งปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่ทำให้การปกครองท้องถิ่นไม่สามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้อย่างเต็มที่ตามวัตถุประสงค์ในการปกครองประเทศ โดยเฉพาะวัตถุประสงค์หลักในการปกครองท้องถิ่นคือการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง โดยมีตัวแทนของประชาชนในรูปของกรรมการชุมชนที่ทำหน้าที่แทนประชาชนในการบริหารเทศบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

เทศบาลตำบล แต่เดิมเป็นตำบลหนึ่ง คือตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ต่อมารัฐบาลได้ประกาศพระราชกฤษฎีกายกฐานะตำบลในเวียงขึ้นเป็นเทศบาลชื่อว่า “เทศบาล” เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๔๗๘ โดยประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๒ และได้บริหารจนกระทั่งมาจนถึง

^๑ ชวงค์ ฉายะบุตร, การปกครองท้องถิ่นไทย, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์สพริ้นท์ติ้งเซนเตอร์, ๒๕๓๙), หน้า ๒๗.

^๒ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), ภาวะผู้นำ, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ, ๒๕๒๖), หน้า ๔.

ทุกวันนี้เทศบาลเป็นองค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่งที่มีการพยายามในการจัดการทั้งทรัพยากรบุคคลและพนักงานฝ่ายต่างๆ อยู่เสมอ แต่ในขณะเดียวกันอดีตที่ผ่านมาก็ยังมีปัญหาด้านบุคลากรอยู่บ้างเกี่ยวกับเรื่องของการบริหารงานก็ต้องมีบุคลากรที่บริหารงานนั้นมีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมด้วย แนนอนที่สุดว่าการบริหารงานเทศบาลทุกที่ล้วนต้องมีปัญหาในองค์กรทุกองค์กร อาทิ เช่น ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอต่อหน่วยงาน และปัญหาที่มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณต่อการบริหารงานในการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในหน่วยงาน เป็นต้น พอนำหลักธรรมาภิบาลซึ่งประกอบด้วยหลัก ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มาใช้บริหารงานจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัยหลังจากนั้นจนถึงปัจจุบันนี้ นอกจากนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดี ปัจจุบัน เทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัยนั้นถือเป็นการปกครองระดับท้องถิ่นที่เข้าถึงประชาชนได้ดีที่สุดและรวดเร็วที่จนกระทั่งได้รับรางวัลมากมาย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ เพื่อทราบการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัยเป็นอย่างไร และเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลแก่หน่วยงานอื่นๆ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๒.๑. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ตามความคิดเห็นของบุคลากร

๒.๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๒.๓. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่

๒.๔. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารงานเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Questitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กับกลุ่มประชากรที่ได้กำหนดไว้ และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depthInterview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ จำนวน ๒๕๐ คน จาก ๓ เทศบาล โดยใช้สูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) จะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น ๑๕๐ คน และเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่า (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) และ การวิจัยเชิงคุณภาพได้ใช้เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique) รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวมในการวิจัย

๔. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของบุคลากรของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, $S.D. = 0.550$) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านความโปร่งใส อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านคุณธรรม ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ ด้านความคุ้มค่า และด้านนิติธรรม ดังรายละเอียดดังนี้

๑) ด้านนิติธรรม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ด้านนิติธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, $S.D. = 0.627$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.74$, $S.D. = 0.746$) ในข้อที่ว่า เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆที่จะผลบังคับใช้กับชุมชน รองลงมาคือ การบริหารงานของเทศบาลตำบลมีความชัดเจนของการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย, ระเบียบและข้อบังคับ ($\bar{X} = 3.66$, $S.D. = 0.740$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.50$, $S.D. = 0.844$) ในข้อที่ว่า เทศบาลตำบลมีการปฏิรูปกฎระเบียบให้เหมาะสมกับสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

๒) ด้านคุณธรรม พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ด้านคุณธรรม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, $S.D. = 0.664$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.80$, $S.D. = 0.781$) ในข้อที่ว่าผู้บริหาร, สมาชิกและพนักงานมีความซื่อสัตย์สุจริต, ยึดมั่นในศีลธรรมและจริยธรรม รองลงมาคือ ผู้บริหาร, สมาชิกและพนักงานปฏิบัติอยู่ในศีลธรรมกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม ($\bar{X} = 3.75$, $S.D. = 0.777$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.67$, $S.D. = 0.766$) ในข้อที่ว่า ผู้บริหาร, สมาชิกและพนักงานมีจิตสำนึกยึดมั่นหลักการและภาคภูมิใจต่อการให้บริการประชาชน

๓) ด้านความโปร่งใส พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ด้านความโปร่งใส ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, $S.D. = 0.658$) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.80$, $S.D. = 0.684$) ในข้อที่ว่า การจัดเก็บภาษีและจัดงบประมาณกระทำอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม รองลงมาคือ ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ต่อสาธารณะชนมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ($\bar{X} = 3.80$, $S.D. = 0.734$) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.65$, $S.D. = 0.852$) ในข้อที่ว่า เปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบแผนงาน, โครงการต่างๆ และการใช้งบประมาณ

๔) **ด้านการมีส่วนร่วม** พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ด้านการมีส่วนร่วม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.640) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.770) ในข้อที่ว่า เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นด้านการบริหารงานของเทศบาลตำบล, การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนถึงมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.770) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.760) ในข้อที่ว่า ในการประชุมของเทศบาลตำบลประชาชนสามารถเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ได้โดยไม่จำกัดสิทธิของประชาชน

๕) **ด้านความรับผิดชอบ** พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ด้านความรับผิดชอบ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.660) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.759) ในข้อที่ว่า เทศบาลตำบลมีความรับผิดชอบต่อปฏิบัติงานและพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รองลงมาคือ การให้บริการต่างๆ ของเทศบาลตำบลด้วยความรับผิดชอบและตอบสนองความต้องการของชุมชน ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.761) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.855) ในข้อที่ว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลมีความกล้าหาญพร้อมที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

๖) **ด้านความคุ้มค่า** พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ด้านความคุ้มค่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.718) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่าระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.808) ในข้อที่ว่า การปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รองลงมาคือ เทศบาลตำบลมีการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานอยู่อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.825) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 0.867) ในข้อที่ว่า มีการจัดสรรตำแหน่งบุคลากรมีความเหมาะสมและความชำนาญเฉพาะด้านในการปฏิบัติหน้าที่

๕. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

๑) การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนาการบริหารงานในองค์กรเทศบาลตำบลให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้เป็นเทศบาลต้นแบบในอนาคต

๒) ควรศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของบุคลากรและประชาชนต่อการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลแล้วนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน

๓) ควรศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารในการบริหารงานบุคคล ในการพิจารณาความดีของบุคลากรของเทศบาลในแต่ละสายงานทุกระดับชั้น

๔) ควรมีการศึกษาหรือวิจัยกับเทศบาลตำบลในเขตอื่นๆ มาเปรียบเทียบกับผลการศึกษาที่ได้เป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และแก้ไขปัญหาให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

๕) ควรนำการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่ มาบรรจุไว้ในแผนยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเด่นชัย เพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพในการปรับปรุงแก้ไขในแต่ละด้านในโอกาสต่อไป

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย:

(๑) หนังสือ

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์เนศพรินท์ติ้ง เซ็นเตอร์, ๒๕๓๙.

ธีระพล อรุณะกสิกร (บรรณาธิการ). ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๔๒.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร : สุขภาพใจ, ๒๕๒๖.

(๒) สื่ออิเล็กทรอนิกส์/เว็บไซต์

เทศบาลตำบลเด่นชัย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.denchacity.go.th/index.php?name=personnel&file=detail/บุคลากรของเทศบาล> และโครงสร้างของเทศบาล. (๑๐ มกราคม ๒๕๕๙).

เทศบาลตำบลปงป่าหวาย อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.pongpawaey.go.th/index.php/2015-05-10-05-43-14/บุคลากรของเทศบาล> และโครงสร้างของเทศบาล. (๑๙ มกราคม ๒๕๕๙).

เทศบาลตำบลแม่จัวะ อำเภอเด่นชัย จังหวัดแพร่. (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://www.maechua.go.th/staff1.php/บุคลากรของเทศบาล> และโครงสร้างของเทศบาล. (๑๕ มกราคม ๒๕๕๙)